

2 ÚTERÝ

ČESKÝ JAZYK

Nejdříve si s žáky sedneme do kruhu a zeptáme se, co si zapamatovali z předešlého dne a co pro ně bylo nejzajímavější. Krátce zopakujeme, co si zapamatovali ze skřítkova příběhu.

V této hodině budeme zavádět jmennou kategorii číslo. Vysvětlíme, že většina podstatných jmen má různý tvar v jednotném a množném čísle a tuto kategorii vyvozujeme ze základního tvaru daného slova. Také upozorníme, že na slova v jednotném čísle si lze ukázat slovy ten, ta, to a v množném ti, ty, ta.

Na tabuli načrtneme jednoduchou tabulku

	Číslo jednotné		Číslo množné
Ten, ta, to		Ti, ty, ta	

Každý žák pak dostane kartu s jedním slovem a jeho úkolem bude ho na tabuli zařadit do správného sloupečku.

Slova:

Srnka	Srnky
Krtek	Krtci
Veverka	Veverky
Ptáče	Ptáčata
Strom	Stromy
Hřib	Hřiby
Větev	Větve
Lišče	Liščata
Pařez	Pařezy
Sojka	Sojky
Ještěrka	Ještěrky
Jezevec	Jezevci

Dalším úkolem bude spojit slova, která k sobě patří (předpokládá se, že na tabuli nebudou dvojice vedle sebe). Nakonec žáci ještě vyvodí nadřazené slovo pro všechna slova na tabuli. Kdo budete vědět, napíše slovo do sešitu a přihlásí se.

Přesuneme se na koberec a stoupneme si s žáky do kruhu. Úkolem žáků bude si mezi sebou házet pěnový míček. Jako první hází učitel. Vybere žáka, řekne jeho jméno a podstatné jméno, které souvisí s lesem. Úkolem žáka bude převést toto slovo do množného čísla a následně vymyslet slovo pro dalšího žáka a hodit mu míček.

Žáci si sednou zpět do lavic a učitel každému rozdá jednu ze tří částí pohádky „Sportovní slavnost zvířátek v lese.“

K tomuto textu bude mít každý žák stejné úkoly:

U tučně vyznačených slov urči, zda jsou čísla jednotného či množného. Tvary č.j. podtrhni rovnou čarou, tvary č. mn. podtrhni vlnovkou. Názvy zvířat zakroužkuj.

Sportovní slavnost zvířátek v lese

Jednou se zvířátka domluvila, že si udělají slavnostní sportovní odpoledne. Ptáčci to začali všem oznamovat svým zpěvem, datlové bubnováním.

Nejdříve se udělal velký seznam, v čem se bude soutěžit. Na první místo se dostaly soutěže v běhu, pro které byla vybrána velká louka u lesa. Všichni se dohadovali, zda to vyhrají zajíci, lišky nebo srnečkové. Na stejné trati se pak konal přelet ptáčků, tam se zase věřilo rychlým vlaštovkám. Další disciplínou byly skoky do výšky a do dálky, čekalo se, tyto závody ve slalomu a přes překážky, do kterých se zařadili i pomalí šneci a slimáci.

Pro hrabavá zvířátka byla vypsána soutěž v hrabání nory. Zde měl velkou naději jezevec, ale i krtečkové. Také byla vyhlášena soutěž v kotrmelcích, tady se počítalo na prvních místech se zajíčky. Pořadatelé také vypsali soutěže ve šplhu na stromy, zde nikdo nepochyboval o vítězství veverek, stejně jako se nepochybovalo o divokých prasatech, která soutěžila v rytí záhonů. Do některých soutěží se nepřihlásil nikdo, byly to hody diskem a oštěpem, vrh koulí a skok o tyči. Nikomu to ovšem nevadilo.

Sportovní slavnost se konala za krásného počasí, sluníčko svítilo a všem bylo teploučko (kromě krtečků a jezevců, kteří se zavrtali do země). Po skončení závodů bylo předávání medailí pro vítěze. Byly to však jiné medaile, než se dávají na olympiádě. Zvířátka dostala místo medailí jako ceny chutné ceny ze zeleniny a ovoce.

Vítězové se pochopitelně podělili o své ceny i s ostatními zvířátky, takže závody skončily ke všeobecné spokojenosti. Pořadatelé závodu vypsali i cenu pro nejpomalejší zvířátko. Vyhrál ji šnek, který měl na zádech i svůj domeček. Také malé ještěrky dostaly cenu pro drobná zvířátka.

(Erich, 2014)

Následně žáci vytvoří trojice, kdy každý bude mít jinou část příběhu. Postupně od první ke třetí části každý žák přečte v malé skupině svůj úryvek (trénink hlasitého čtení). Žáci tak získají přehled o celém příběhu. Poté si texty vymění a zkontrolují práci svého spolužáka (určování čísla). Jakmile bude mít skupina tuto část hotovou obdrží k textu ještě otázky, které společně zodpoví:

1. Jak se zvířátka z lesa dozvěděla, že proběhne sportovní slavnost?
2. Kde se odehrávala soutěž v běhu? Kdo byl favoritem tohoto závodu?
3. Jaké soutěže se zúčastnily vlašťovky a na jakém místě?
4. Která zvířátka závodila ve slalomu?
5. V jakých dalších disciplínách se soutěžilo?
6. Jaké počasí bylo v den závodu?
a) mrzlo až praštilo   b) přšelo a foukal vítr   c) sluníčko svítlo a bylo teploučko
7. V čem se lišily medaile, které obdržela zvířátka od olympijských medailí?
8. Co vítězové se svými výhrami udělali?

Úkoly k jednotnému a množnému číslu:

© VIERUNDFÜNFZIG ILLUSTRATION

Procházka se selátky

Žaludy, bukvice, kořínek přesladký,
lesem jde maminka s malými selátky.
Na nožkách kopýtka, na zádech proužky,
čmouchají rypáčky, bimbají oušky.

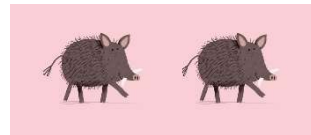
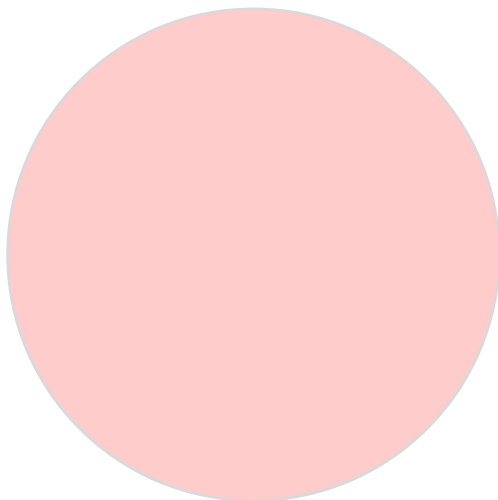
Sluníčko jim pěkně svítí,
nožičky je nebolí.
Až si v lese nacpou bříska,
Proběhnou se po poli.

(Bumbová, 2014)

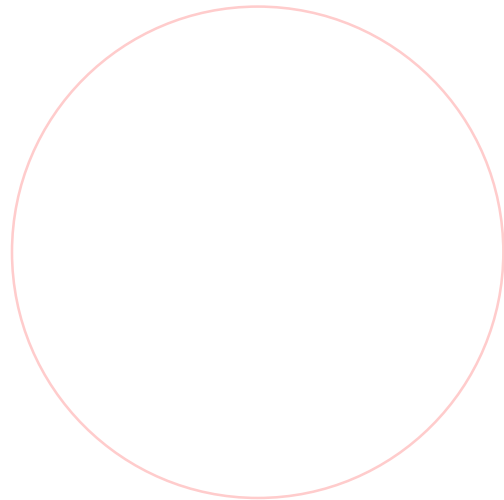
1. Najděte v textu všechna podstatná jména a zapište je do správného kruhu. Pokud slovo není v základním tvaru, utvořte nejdříve základní tvar a pak slovo zapište.
2. Vypište zvířátka, které se vám podařilo vidět v lese. Kolik jich napočítáte?

Číslo jednotné

Číslo množné

Co skřítkové jedí?

Věřte tomu nebo ne, lesní (skřítek) _____ jsou velmi mlsní. Rádi se scházejí na večeři při měsíčku, kdy jí samé vybrané (pochoutka) _____. Skřítek Kuchařík vždycky navaří tři (hrnec) _____ polévky ze smrkového jehličí, hlavním chodem jsou (plátek) _____ březové kůry s houbovou omáčkou a jako dezert se podávají (borůvka) _____ a (malina) _____ zalité medem. Sehnat med není legrace. Naštěstí (včelka) _____ mají skřítky rády, a tak jim vždycky nějaké (miska) _____ s medem darují. Když je zima, tak se v lese špatně shání jídlo. Na světě jsou ale hodní (člověk), kteří nosí pro (zvířátko) _____ do krmelce (mrkev) _____, (jablko) _____ i seno. (Zvířátko) _____ se pak se skřítky rozdělí, a tak nikdo není o hladu.

1. Přečtěte si povídku o skřítcích a ze slov v závorkách vytvořte tvary množného čísla a запиšte je na volná místa.
2. Zkuste ve dvojicích vymyslet jídelní lístek na hostinu, kterou pořádá skřítek Lesníček pro své kamarády. Pamatujte, že můžete použít jen suroviny z lesa. V jídelním lístku by se měl objevit předkrm, polévka, hlavní chod a dezert.

Sýček

Pověz ty mně, milý s_čku,
jaký je les při měs_čku?
„Tišší nežli krůčky m_ší.
Srunky pijí u říčky
a na nebi hvězdičky
rozsvěcují očka rose –
studí v_lí nožky bosé.
A les spí a us_ná...
Sem tam zvonek zacinká,
než sluníčko rozehřeje
trávy zkrěhlá kol_nka.“

(Bumbová, 2014)

1. Doplňte na vynechaná místa správně i/i, y/y a podtrhněte všechna podstatná jména v množném čísle.
2. Byli jste někdy v noci v lese? Jaké to tam bylo? Vyprávějte.